

Bekijk 't

samenvatting activiteiten 2019

Bekijk 't is sinds 2001 actief met inspirerende cultuureducatie in het voortgezet onderwijs. Gaandeweg zijn we ons gaan richten op het vmbo, omdat we vonden dat er voor die leerlingen te weinig geschikt aanbod was. In de afgelopen jaren hebben we veel activiteiten ontwikkeld met audiovisuele media, om daarmee zoveel mogelijk aan te sluiten op de belevingswereld en de talenten van juist deze jongeren. We werken intensief samen met professionals uit de wereld van film, fotografie en media, en zoeken in de samenstelling van onze docententeams vooral naar de aansluiting bij onze doelgroep, die zich kenmerkt door een grote mate van diversiteit.

Het grootste deel van onze activiteiten in 2019 hebben we dan ook uitgevoerd op vmbo-scholen, de doelgroep waar we ons primair op richten. De samenwerking met de Amsterdamse vmbo-scholen waarmee we de afgelopen jaren een doorgaande leerlijn film hebben ontwikkeld (Huygens College, het Cburg College, de MLA Mavo en het Sweelinck College) hebben we verder doorgezet. Daarnaast onderzochten we ook hoe we ons bereik op een logische manier kunnen verbreden, ook buiten het vmbo-onderwijs. Zo ontwikkelden we een leerlijn mediawijsheid voor het basisonderwijs, en een lessenserie video-cv voor entree-opleidingen (leerlingen die van het praktijkonderwijs komen) op het ROC van Amsterdam. Voor een aantal van onze activiteiten bleek ook belangstelling vanuit havo/vwo waardoor we ook een aantal projecten op die scholen hebben uitgevoerd.

Versteviging filmeducatie

We spannen ons in om filmeducatie een stevigere plek in het curriculum te geven, bijvoorbeeld door vakoverstijgend te werken. Een goed voorbeeld daarvan is het project Film in je vak waarin we in allerlei vakken de lesstof sprekender maken voor de leerlingen door hen er filmpjes over te laten maken. Ook met Documaken.nl, een methodiek waarmee leerlingen hun profielwerkstuk (mavo/havo/vwo) als documentaire kunnen maken, beogen we ook een breder draagvlak te scheppen voor filmeducatie in het voortgezet onderwijs.

Innovatie

Bekijk 't doet in de praktijk onderzoek naar vernieuwende vormen van filmeducatie, bijvoorbeeld met toepassingen van virtual reality (VR). We zien heel veel potentie in dit medium, onder andere omdat het een grote impact kan hebben op hoe je film beleeft. Van 2018 tot 2020 doen we dat met ons VR-project De herkansing, in samenwerking met het Imagine Film Festival.

Kennisdeling

Samenwerking en kennisdeling hebben we hoog in het vaandel. Zo hebben we ook in 2019 actief bijgedragen aan het Amsterdams Filmmenu, het netwerk van Amsterdamse instellingen die actief zijn op het terrein van filmeducatie. Dit jaar hebben we ook een begin gemaakt met het project vmbo denktank, in samenwerking met andere culturele instellingen en een aantal scholen, waaronder onze partnerscholen. Daarnaast werken we in 2019 samen met Danstheater AYA en sSquare Amsterdam, en blijven we betrokken bij de Tafel van Talentontwikkeling.

Nieuwe plannen

In de loop van 2019 beginnen we met onze plannen voor de periode 2021-2024. 2020 is een jaar van investeren en transitie met behoud van de kracht van onze werkwijze die hierna wordt beschreven.

Activiteiten 2019

Bekijk 't laat leerlingen op actieve wijze kennismaken met film- en beeldeducatie. Onze activiteiten zijn intensief met relatief veel contactmomenten per leerling. De beste manier om te begrijpen hoe beeld werkt is door het zelf te maken, dat is onze stellige overtuiging. 'Learning by doing' past bovendien het best bij onze leerlingen: werken in de praktijk, daarin fouten mogen maken en daar dan weer van leren. Met in het achterhoofd de focuspunten creativiteit, burgerschap en empowerment willen we hen leren de huidige beeldtaalcultuur beter te verstaan en ermee om te gaan. Dat deden we in 2019 met een scala aan activiteiten.

2.1 Film in je vak

Met het project *Film in je vak* slaan we een brug naar de niet-kunsvakken en onderzoeken we hoe je lesstof kunt concretiseren en verbeelden, hoe je het kunt vertalen van papier naar bewegend beeld. Denk dus aan de inzet van film bij Engels, Frans, geschiedenis, scheikunde, economie enzovoort. Ook bij andere vakken dan CKV zijn er talloze mogelijkheden voor de inzet van film als didactisch middel: de biologiedocent die film gebruikt om fotosynthese uit te leggen. Of het broeikaseffect vervat in een animatie. Vloggen in het Engels, midden in het centrum van Londen, dankzij het green screen. De essentie blijft dat een leerling met een creatief middel een onbekend onderwerp verkent, spelenderwijs leert, met plezier, en dan ervaart wat het inhoudt en hoe hij of zij zich hiertoe verhoudt.

We voeren het project uit op twee scholen: Het Montessori Lyceum Amsterdam (MLA) en het Johannes Fontanus College (JFC) in Barneveld. Het project is niet helemaal hetzelfde op de twee scholen. Op het MLA werken we met acht vakken verspreid over alle leerjaren, telkens in korte blokjes van een paar lessen waar leerlingen een deel van de lesstof in filmvorm gaan maken. Alle opdrachten worden in nauwe samenwerking met de vakdocenten ontwikkeld. Op het JFC werken we met twee à drie 'plusklassen' binnen het leergebied presentatie en creatie. De leerlingen doorlopen eerst een training algemene principes van film maken en gaan daarna aan vakgerelateerde opdrachten werken.

Parallel aan de ontwikkeling van de vakopdrachten werken we aan een digitale leeromgeving die een algemeen gedeelte film maken bevat, voorzien van praktische tips, trucs, do's en don'ts, en een vakspecifiek gedeelte waarin de opdrachten stap voor stap staan beschreven. Het project duurt tot en met schooljaar 2019-2020 en wordt gefinancierd vanuit de regeling Cultuureducatie op het vmbo van het Fonds voor Cultuurparticipatie en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

2.2 Metropolis West

In *Metropolis West* verkennen scholieren de buurt van hun school: ze gaan op zoek naar bedrijven, instellingen of bewoners die iets te maken hebben met hun eigen belangstelling en maken daar een korte videoreportage over. De opzet van de lessenserie is grofweg als volgt: we inventariseren de belangstelling van de leerlingen (over het algemeen tweedeklassers vmbo), maken een lijstje van bedrijven en instellingen die daarop aansluiten en verdelen die over de leerlingen in duo's. Na een introductieles krijgen leerlingen twee lessen over cameravoering en interviewtechniek. Vervolgens maken ze de opnamen op locatie en monteren die tot een filmpje van ca. 3 minuten. Tenslotte vertonen we alle reportages met de leerlingen in de bioscoop. Met het Huygens College hebben we dit project in 2019 voor de zesde en zevende keer in successie gedaan (een keer in schooljaar 2018-2019 en een keer in schooljaar 2019-2020), telkens met twee tweede klassen.

2.3 Documaken.nl

In 2018 zijn we begonnen met het project *Documaken*, een online methodiek om je profielwerkstuk als documentaire te kunnen maken. Op de site www.documaken.nl hebben we een twee versies van een stappenplan gezet waarmee leerlingen van havo/vwo respectievelijk vmbo-tl aan de slag kunnen. We doen dit project in samenwerking met filmdocenten van 4 pilotscholen: het MLA, Hervormd Lyceum Zuid en 4e Gymnasium in Amsterdam, en SFG de Rietlanden in Lelystad. Dit project wordt bekostigd door een bijdrage vanuit het Leraren Ontwikkel Fonds, een vervolgaanvraag is in de maak. Onderdelen van het project komen ook ten goede aan de nog te maken digitale leeromgeving van Film in je vak.

In april 2019 organiseren we het eerste Documaken Filmfestival in bioscoop Het Ketelhuis, waar de beste 8 documentaires van de vier pilotscholen worden vertoond en winnaar wordt gekozen door een jury van professionele documentairemakers. De winnende documentaire krijgt een wildcard op het Nationaal Filmfestival voor Scholieren in Lelystad.

2.4 Breaking of Faking: workshopserie over fakenieuws

In het project *Breaking of Faking* gaan we in op nepnieuws op het fenomeen nepnieuws en hoe daar mee om te gaan. Na een inleiding met voorbeelden uit de praktijk maken de leerlingen zelf een fake nieuwsbericht, plaatsen dit op een niet bestaande nieuwssite, peilen reacties daarop en maken daarvan een videoreportage die ze ook zelf monteren. We voeren dit project in 2019 uit op het Cartesius Lyceum.

2.5 De Herkansing

Vorig jaar begonnen we met de productie en eerste workshops van het Virtual Reality project *De herkansing*, dat we in samenwerking met Imagine Film Festival hebben opgezet. De herkansing is een interactieve VR-film over een gebeurtenis op school, waaraan scholieren hun eigen creatieve bijdrage kunnen leveren in de vorm van scènes die de film compleet maken.

We voeren het project uit op een aantal scholen: Cburg College, Cartesius Lyceum, MLA mavo en Mediacollege vmbo. De deelnemende klassen worden uitgenodigd voor een bezoek aan een speciaal scholierenprogramma op het Imagine Film Festival in 2019, waar ook een awardsuitreiking plaatsvindt voor de beste VR-bijdragen.

De Herkansing is gefinancierd vanuit de innovatieregeling van het AFK, aangevuld met een bijdrage van Fonds 21 voor het workshopgedeelte. Via Imagine Film Festival sponsort Samsung de workshops met headsets en 360° camera's, maar medio 2019 trekt Samsung onverwacht de stekker uit hun VR-programma, en daarmee stopt ook de bijdrage aan apparatuur. In overleg met AFK besluiten we samen met Imagine Film Festival te investeren in een set vervangende (en verbeterde) VR-headsets, deels gefinancierd vanuit de projectbegroting. Daarnaast investeren we in een methode om VR gesynchroniseerd te kunnen afspelen. Het project loopt nog door tot medio 2020.

2.6 Sweelinck College projectdagen

Het Sweelinck College is een van onze vaste partnerscholen en jaarlijks organiseren we twee activiteiten: in april een meerdaagse serie vlogworkshops met alle tweedejaars leerlingen, en in september een filmworkshopcarrousel met alle eerstejaars. Voor de eerstejaars is het een dag die is bedoeld om op een enthousiasmerende manier kennis te maken met verschillende aspecten van het proces van film maken. Bij de tweedejaars gaan we meer de diepte in en zijn de workshops ook meer resultaat gericht. In twee dagen krijgen alle tweedeklassers een workshop vloggen, onder begeleiding van professionele vloggers.

2.7 Overige kortdurende projecten

2.7.1 Greenscreenprojecten

Rondom het educatieprogramma van het Movies that Matter filmfestival produceren we een randprogramma met green sceens. Leerlingen kunnen verschillende korte scènes in een green screen spelen: de Mexicaanse muur van Trump overklimmen, de plastic soup in de oceaan opruimen of ervaren hoe het is om een sweatshop in Bangladesh te moeten werken. Bij de installaties zijn infoborden geplaatst die ingaan op de thema's. De gemaakte filmpjes sturen we na afloop naar de deelnemende scholen. We voeren het programma een aantal dagen uit in Amsterdam (op het plein voor Eye) en Den Haag (bij het Filmhuis). Met dit project bereiken we groot aantal leerlingen met een kortdurende activiteit. Later in het jaar maken we ook een vergelijkbare green screen installatie voor het Mediafestival van Pier K in Hoofddorp.

2.7.2 Overige iPad workshops

Dit zijn uiteenlopende workshops, veelal op maat en soms in samenwerking met derden, waarbij leerlingen in aanraking komen met uiteenlopende creatieve toepassingen op de iPad: van films en animaties tot fotografie en het visualiseren van gedichten. We voerden deze workshops in 2019 uit op het Vechtstede College in Weesp, het Dalton Lyceum in Barendrecht (de 'Avond van de poëzie'), en voor de theater- en filmhavo uit Rotterdam (workshop in bioscoop het Ketelhuis, onze vaste educatiepartner op het Westergasterrein).

2.7.3 Videoclip maken

Met het Montessori Lyceum Amsterdam maken we jaarlijks een videoclip op locatie. Leerlingen krijgen drie dagen les in choreografie, tekstschrijven en filmen. We monteren het tot een geheel en zo maakt de groep z'n eigen clip op basis van het thema 'identiteit'.

2.7.4 Video-CV voor studenten entree-opleiding

In opdracht van ROC van Amsterdam College West maken we voor studenten van de entree-opleiding (leerlingen die van het praktijkonderwijs komen en al vrij snel op stage gaan) een methodiek om zich op video te presenteren voor hun toekomstige stagebedrijf. We geven zelf een serie van vijf workshops waarin de studenten hun eigen videopresentatie maken en monteren.

De methode verloopt succesvol en helpt de studenten aantoonbaar bij het vinden van een stageplek. Voortzetting van dit project in 2020 hangt af van de samenwerking tussen het ROC van Amsterdam en de gemeente aangaande de entree-opleiding.

2.10 Docentenworkshops en presentaties

We geven docentenworkshops over verschillende vormen van filmmaken in het kader van Film in je vak op het Johannes Fontanus College in Barneveld. Daarnaast geven we ook iPad filmworkshops aan docenten op Praktijkcollege het Plein in Amsterdam.

Voor de Filmhub Gelderland geven we een presentatie over het project Film in je Vak, en op het JFC in Barneveld, organiseren we docententrainingen waarin we laten zien welke methoden docenten zelf kunnen toepassen om verschillende vormen van filmmaken toe te passen binnen hun lessen.

We geven presentaties over De herkansing in het Filmhuis in Den Haag bij een bijeenkomst van Beeldung, de Filmhub Den Haag, en op de VR-bijeenkomst Like to Share in de Utrechtse Metaalkathedraal.